

Borba

Glasilno socialno - nacionalnega pokreta Jugoslovanske akcije

Maribor, 8. marca 1935 Leto III.

Posamezna številka Din 1.50 • Velja na mesec po pošti dostavljen Din 6.—
za inozemstvo Din 10.— • Uredništvo in uprava: Gregorčičeva ulica 26
Telefon 29-70 • Poštni čekovni račun 10.502 • Izhaja vsak petek • Oglasi po tarifi.

Stev. 10

Naše smernice

Na pereča sodobna vprašanja odgovarjamo:

I.

Neomajno vztrajamo na narodni mo-
drosti: **Pravica je temelj dežele in mesta.**
Zahtevamo, da bodita s tem načelom
prežeta zakonodajalec in sodnik in da
bodi to načelo stalno pred očmi vsem,
ki vrše javno službo.

Zahtevamo, da se onemogoči, oziroma
tako popravi, ali pa hitro in svarilno
kaznuje vsaka kršitev pravnega reda, ki
jo je zakrivil organ javne službe.

Zahtevamo stvarna jamstva za to, in
sicer ne le dejansko neodvisnost sodnika,
ampak tudi njegovo osebno poštenost,
zmožnost in polno odgovornost.

II.

Smatramo, da morajo tudi drugi organi
javne službe imeti poleg vdanosti državi
in celokupnemu narodu tudi neoporečno
osebno poštenje in stvarno usposobljen-
ost.

Zahtevamo nepopustljivo revizijo vseh
javnih nameščencev po le-teh načelih.
Zahtevamo, da se oddaja mest v javni
službi vrši z nepristransko izbiro na raz-
pisnih izpitih.

Smo proti nezasluznim napredova-
njem.

Stojimo na stališču, da bodo dejanske
samouprave pod nadzorstvom države re-
šile v mejah okvirnih zakonov tudi vpra-
šanje državne uprave.

Zahtevamo, da se javna uprava poeno
stavi, da bo čim hitreje, popolneje in ce-
neje reševala zadeve ljudstva.

III.

Ne moremo si misliti trajne in močne
državne oblasti **brez svobodne objektiv-
ne javne besede.** Prava močna oblast se
pozna ravno po tem, da se take javne
besede ne plaši.

Zakon mora zavarovati osnovne in
bitne koristi ljudstva zoper zlorabo tiska.
Prav tako mora zakon zavarovati tudi
javno besedo samo pred osebno nepošte-
nostjo in odvisnostjo onega, ki se z njo
bavi.

IV.

Zahtevamo, da državne in samouprav-
ne potrebe ne bodo presegale gospodar-
ske moči ljudstva. Zato zahtevamo pa-
metno varčnost. **Javna bremena ne sme-
jo obhati gospodarstva;** ustrežati morajo
splošnim narodnim dohodkom.

Zahtevamo, da bodo bremena za kritje
javnih potreb pravilno razdeljena med
davkoplačevalce po njih dejanski moči.

Zahtevamo revizijo državnih obvez-
nosti; nadalje zahtevamo, da država svo-
je obveznosti izpolnjuje v interesu svo-
lega lastnega kredita.

V.

Smatramo, da v sedanjih stiskah ljud-
stva **nikakor ni umestno, držati roke
krčjem.**

Država ne sme ovirati onih, ki delajo
v skladu z njenim družabnim in gospo-
darskim načrtom in izdelujejo nove živ-
ljenjske pogoje. Ona mora dati pobudo
za taka stremjenja, kjer jih še ni; kadar
pa se pojavijo, jih mora vzdrževati in po-
sploševati. Kjer se taka stremjenja ne po-
javljajo, jih mora država nadomestiti s
svojo močjo.

Zlasti hočemo take družabne pogoje, ki
bodo razgibali podeželje, da bo s svojimi

napori na polju izobrazbe, zdravstva in
gospodarskega napredka plodonosno iz-
biralno in pomnoževalo pobude, ki bodo
dvignile njegovo moč.

Pri tem zahtevamo, da naj bo pode-
želju, kot viru rasno-biološke, duhovne
in gospodarske moči naroda obvarovan
z ene strani njegov osnovni značaj, z
druge strani pa naj mu bodo zajamčeni
ždravi in vzvišeni plodovi splošne člo-
veške kulture.

VI.

Jugoslavija temelji na zavesti skupnih
interesov vseh njenih članov. Zavarovati
mora to načelo kot svojo osnovo. Zato
mora država, priznavajoč zasebno last-
nino, kapital in zasebno podjetnost,
brzdati pretirano igro zasebnega koristo-
ljubja ter ga podrediti interesom celote.

Neobhodno je potrebno, da je vsake-
mu članu narodne družine zajamčeno, da
s poštenim delom vzdržuje sebe in rod-
bino. Edino to je poročstvo za obče bla-
gostanje.

Naš nazor je, da bo splošno gospodar-
sko blagostanje najbolje zajamčilo bla-
gostanje vsakega posameznika ne glede
na to, kateremu stani ali gospodarski
skupini pripada.

To more biti le v **organiziranem na-
rodnem gospodarstvu, urejenem po
splošnem gospodarskem načrtu.**

VII.

Poljedelstvo je podlaga jugoslovanske-
ga gospodarstva. Zato zahtevamo, da
naj celokupna gospodarska politika izha-
ja od te podlage.

Zahtevamo, da naj se nesorazmernost
cen med poljedelskimi proizvodi in po-
trebščinami poljedelcev zmanjšuje ne
samo s tem, da se dvignejo cene prvih,
temveč tudi s tem, da se pocenejo druge.
Uvažujoč pomen zdravega kredita,
zahtevamo, da se pravično popravijo
zlorabe v kreditnih odnosih. Šele to bo v
zvezi z ostalimi potrebnimi ukrepi omo-
gočilo rešitev vprašanja kmetijske preza-
dolženosti.

Zahtevamo, da se zadrugarstvu po-
sveti **ona pozornost, ki jo terja njegova
pomembnost.** Pri tem se morajo spošto-
vati osnovna zadruga načela: svoboda
združevanja in poštenost v poslovanju.
Obema bo zadovoljeno med drugim z
dejanskim in nepristranim državnim
nadzorstvom.

VIII.

Smatrajoč, da je narodni denar sred-
stvo gospodarskega prometa, zahteva-
mo, da bodi stabilen, zahtevamo pa tu-
di, da bo njegova cirkulacija tako zava-
rovana, da bo vsakomur dosegljiv v me-
jah njegove gospodarske moči in njego-
vih potreb.

Zahtevamo, da naj se varčevanje ljud-
stva zaščiti z zveznim sistemom javnih
hranilnic, ki bi poleg zadržg edine imele
pravico sprejemati hranilne vloge.

Upoštevanje temeljev dobrega kredi-
ta, racionalizacija, pocenjenje in zava-
vanje taistega v zadostni meri za vsa
podjetja, ki so v skladu s splošnim na-
črtom, morajo pa tudi biti pogoji za
splošno kreditno politiko.

Zahtevamo tudi za druge gospodarske
stroke in stanove v okviru splošnega

načrta in narodne solidarnosti slične o-
lajšave, kakor jih zahtevamo za poljedel-
stvo, v svrhu olajšanja njihovega dana-
šnjega težkega položaja, kakor tudi v
svrhu izboljšanja bodočih pogojev nji-
hovega obstoja.

IX.

Zahtevamo, naj država urejuje odno-
šaje med delom in kapitalom v svrhu za-
varovanja soglasja v družbi.

Zahtevamo najpopolnejšo zaščito de-
lavstva in zagotovitev socialnih pogojev
dela, ter da bo delavstvo imelo možnost
kulturnega razvoja.

X.

Hočemo temeljito preosnovo današnje
jugoslovanske prosvete. Hočemo, da
prosveta vzgoji človeka s potrebnim za-
upanjem v samega sebe, z živahnim ču-
tom dolžnosti in odgovornosti, sposob-

POLITIČNE BELEŽKE

Notranje

Narodni pokret »Zbor« je določil
kakor smo že poročali, da gre v volitve
samostojno. Kakor znano, je »Zbor« u-
ključena tudi Jugoslovanska akcija.

Nosilec liste bo tov. Ljotić, ki bo izdal
volilni proglas, katerega bomo prinesli v
naši prihodnji številki. Tov. Ljotić hoče
izvesti v državi načrtno gospodarstvo in
uvesti kontrolo nad industrijo. V jedru
torej izvesti naša načela po smernicah, ki
jih prinašamo danes na prvi strani na-
šega lista.

Zunanje

Hud poper...

Angleški premier Mac Donald je
ravno v času, ko se angleški zuna-
nji minister pripravlja na pot v Nem-
čijo, v svojem govoru povdaril, da je
potrebno, da se Anglija oboroži, ker
je to potrebno vsled neprestanega na-
ravnost blaznega oboroževanja Nem-
čije.

V Nemčiji so se radi tega razburili
in zanikajo, da bi bila Nemčija oboro-
žena, posebno, da narodno-socialistič-
na mladina sploh ne nosi orožja. (Sli-
ke, ki jih pošiljajo v svet, kažejo dru-
gače! — Op. ur.)

Da Mac Donald ni to povedal slu-
čajno, ali pa da bi mu ušlo, je več kot
gotovo. S tem je hotel čisto gotovo
opozoriti Simona, naj bo v Berlinu
oprezen in naj ne nasede lepim besed-
dam Nemčije.

Angleški narod pa je Mac Donaldov
govor sprejel z veseljem, ker se za-
veda, da je prav dobro, če se ne pri-
kriva dejstev in je bolje, da se gleda
na stvari tako, kakor je, ne pa, da bi
se varali in drveli v nevarnost leta
1914.

Saj je več kot gotovo, da se je Nem-
čija že dobro oborožila in je zato ško-
da izgubljeni praznih besed. Kdorkoli
bo veriel sladkim nemškimi besedam,
bo prevaran in se mu lahko zgodi, da

nega za samostojno ustvarjanje, tako da
bo mogel biti vreden član narodne in
koristen član družabne celote.

Strokovna izobrazba se mora prilago-
diti potrebam ljudskega življenja.

**Rasno-biološka zaščita narodne živ-
ljenjske sile in rodbine** mora biti temelj
državne, družabne in zasebne politike.

Zahtevamo, da naj zdravstveno skrb-
stvo, socialna preskrba ter telesna vzgo-
ja temelje na tvornem sodelovanju
stava.

XI.

Smatramo, da brez Bolgarov ju-
govanska narodna skupnost ni popolna, ker
ji oni pripadajo i po krvnem sorodstvu
po vekotrajni neločljivi usodi.

XII.

Moči za izvršitev vsakega programa
ne daje le število pristašev temveč še
posebno globina njihovega prepričanja,
brezpogojna vdanost ciljem, požrtvoval-
nost in skupna vera v zmago.

Zato pa je naša glavna naloga zbira-
nje ljudi takih vrlin.

bo moral to lahkovernost v danem tre-
nutku drago plačati.

Angleški zunanji minister Simon

bi moral iti danes v London. Nenadoma
pa je bilo to potovanje na željo
nemške vlade odnosno Hitlerja sa-
mega odgodeno za nekaj časa. Kot
vzrok se navaja, da se je Hitler — pre-
hladil. Tako seveda uradno. Javnost
pa temu prehladu ne veruje in sma-
tra, da je potovanje odloženo, ker je
v »beli knjigi«, ki jo je izdala pred
nekaj dnevi angleška vlada, Nemčija
napadena, češ, da vrši oboroževanja.
Nemški listi se veliko pečajo s to knji-
go. Zagovarjati se poskušajo na vse
mogoče načine. Pravijo, da se v »be-
li knjigi« govori samo o oboroževa-
nju Nemčije, pozablja pa se na vse
druge in posebno na — Rusijo.

Hitlerjev prehlad, kakor pa tudi
knjiga sama menda nista pravi vzrok
odložitve potovanja Simona v Berlin.
Bolj verjetno bo, da se je odložilo za-
to, ker ta obisk ni po volji Moskvi.
Ravno tako pa ni po volji Berlina, da
bi po obisku odpotoval Simon v Mos-
kvo.

Ker torej ni jasnosti, se je ta poset
zaenkrat odgodil, ali res samo za par
dni, kakor pravijo nemški vladni kro-
gi, ali pa mogoče za nedoločen čas,
se bo videlo iz razpleta položaja, v
katerem se danes nahaja Nemčija, ki
je tako zelo razdražena vsled »bele
knjige«.

Reči se pa mora, da je »bela knjiga«
res zelo ostro pisana in se zato sma-
tra, da je izšla na željo angleškega voj-
nega ministrstva, kjer sede ljudje, ki
niso prav preveč naklonjeni kakemu
angleško-nemškemu sporazumu in či-
jih pogledi so uprti na Francijo, ker
Nemčiji ne zaupajo.

Čuvajte Jugoslavijo!

Razdiračem

Dne 15. februarja t. l. je izšel v našem listu članek, v katerem smo se dotaknili ozkega samoslovenskega stališča, ki ga zastopajo in skušajo gotovi ljudje uveljaviti.

Članek je bil napisan iz danes že žalibog močno izumirajočega idealizma in iz čiste ljubezni do domovine. Ta opis prav za prav ni bil namenjen za javnost, čeprav so izražene misli resnične in ravno za nas Slovence edino pravilne.

List »Slovenija«, ki tega lepega imena ne zasluži, je odgovorila v članku polnem jeze in nekrščanskega sovraštva. Ko človek čita ta »visoko kulturo« dokumentujoč odgovor, se nehote spomni na tisto prislovico: če stopiš nekomu na rep, zacvili, mislim, da se tako nekako glasi. List, ki ga nočemo »po nemarnem imenovati«, je silno zacvillil in izbruhal v predolgem članku strupeno jezo. Judovski način in posebno judovskemu šmoku je znano, da je treba pošteno mislečega in ne še dovolj pokvarjenega nasprotnika predvsem osmešiti in ponižati, tega judovskega načina »e drži tudi omenjeni listič, toda »Slovenija« naj gleda, da ne bo v svojem smešenju in ponižanju drugih sama ponižana.

Ker »Slovenija« na posamezne trditve našega članka odgovoriti ne more oziroma noče, ker bi jih ne mogla ovreči, si je v svojem odgovoru z bombastičnim naslovom: »Napad na Slovence« zatekla k demagogiji. Da je označeni naslov v tem slučaju nesmiseln, je »Slovenija« pač vseeno, ker upa, da od njenih zvestih pristašev nihče našega članka čital ni. Če je bil »napaden« (oprostite izraz) list »Slovenija« še ni bilo napadeno Slovence, s katerim pojmom bi se separatistični listič v svoji megalomaniji hotel istovetiti.

Naj nam ne zameri »Slovenija«, če omenimo, da so bili mnogi, katere psuje danes z »jugoslovenstvom« radi Slovencev preganjani v časih, ko je bilo težje za Slovence kakor danes v Jugoslaviji. Medtem, ko je bilo v Avstriji, v bivši južni Štajerski skoro vse uradništvo nemško, na Kranjskem pa velik del, ko je bil že bela vrana Slovenec, ki je prilezel do časti okrajnega glavarja, je danes v Dravski banovini (da rabim izraz zaničevanih Jugoslovanov z »e«) vse slovensko od najnižjega državnega uslužbenca pa do okrajnih glavarjev in bivšega deželnega predsednika, sedanjega bana. Danes je lahko in nobena umetnost, se igrati nacionalnega Slovenca. Da je pa danes vse slovensko, se pa ima moč zahvaliti le ljudem, ki so zato tudi trpeli in katere sedaj zmerjajo gospodje samoslovinci z Jugosloveni in celo z izdajalci Slovenije. Poznam starega veleizobraženega posestnika, preganjanega v Avstriji radi Slovencev, ki je, da ome nim en primer, na katerega se ravno spomnim, postavil pred vojno poleg občinskih slovensko-nemških tabel pri vhođu v domačo vas, table, obrobline z barvami slovenske trobojnice in s samoslovenskim napisom (ja samoslovinci, samoslovenskih napisov pred vojno ni bilo). Te table še danes stojе. Ta mož nima nobenega korita, nima nobene javne službe in mu je Jugoslavija prinesla samo to, da od prevelikega bremena davkov komaj diha, ta mož, ne samo idealen, ampak zagrižen Slovenec, pa tudi Jugosloven, je bil v Jugoslaviji opsovan od mladega akademika, kot izdajalec naroda. Gospodje okrog »Slovenije«, verjemite, da to boli, pa ne boli toliko radi zaničevanja in psovki, ki so jih morali večji in boljši prenašati, kakor radi strahu za bodočnost ljubljene naroda, katerega hočejo gotovi separatisti spraviti na pogubna in nesrečna pota. Mnogi učenjaki so že večkrat med drugim Slovane karakterizirali, da nimajo pravega državo tvornega in ohranjajočega čuta. Če z žalostjo na krog okrog »Slovenije« gledamo, se nam skoro zdi, da imajo prav. Zastonj smo se kot mladenci učili o umirajočem Svetopolku, ki je ero pač lahko zlomil in potem pokazal svojim sinovom sveženj palic, ki ga ni bilo mogoče zlomiti.

Mi vemo, odveč je vsaka polemika z

Vami, mi vemo, odkod danes Vaš veliki samoslovenski nacionalizem prihaja. Ko mu najbolj koristi Vaš separatizem? — Resničen slovenski patriot joče nad Vašimi separatističnimi orgijami, onadva velika naroda, ki jih Vi v svojem »zvišenem« odgovoru citirate, in še »posilni« (Vaš izraz) Madžari se pa Vašega samoslovenstva srčno vesele. Vidite, mi Slovenci smo res hvaležen objekt za »divide et impera« in tukaj leži vsa naša pa tudi splošno slovanska »klavernost«.

Čim močnejša bo jugoslovenska ideja med narodom, tem boljše za nas Slovence, čim bolj se bo pa razvijalo samoslovenstvo, tem bližji je konec prorokovan in zaželjen od naših skupnih sovražnikov. Sicer pa — jugosloven. ideja ima mogoče bodočnost, Vaša samoslovenska pa sigurno nobene. Če bo uspevala Jugoslavija, se bodele počasi razblinili v nič, kakor se razblini melhurček iz milnice, ki ga spušča deca v zrak, če pa pride finis Jugoslaviae, potem se pa v Italiji ali Nemčiji ne bodele počasi, ampak naenkrat in hitro razpočili.

Da se še enkrat vrnemo na Vaš srdit odgovor naj predvsem »prijemimo«, da mi nismo napisali nobenih zgodovinskih neresnic, katerih torej Vi pobiti ne morete. Kar se tiče blagopokojnega Evangelista Kreka, smo mi zapisali samo to, kar je on rekel, oziroma zapisal. Da pa ima en narod lahko več jezikov kakor pravite Vi, se nam je pa dosedaj v resnici zdelo nemogoče in absurdno. Danes je Krek mrtev in vsako sklepanje in podtikavanje kako bi danes govoril in pisal, je brezpomembno in neokusno, ker on se ne more več proti takim podtikavanjem braniti. Za nas je merodajno, kaj je Krek faktično rekel ali napisal, ne pa, kaj bi mogoče rekel ali napisal, če bi bil še živ. Takega dokazovanja in »če«-čanja se v pomanjkanju dokazov poslužujte Vi.

Glede Bulgarov bi samo omenili in mi slimo, da se ne motimo, da je bil mnogo pred Stambolijskem v bulgarskem sobranju stavljen predlog za izenačenje z glavnim južno slovanskim narečjem. — Predlog je vsled upliva Slovanstvu nenaklonjenih sil ostal v manjini. Če bi se to ne zgodilo, bi se južnoslovska zgodovina drugače zasukala, ne bilo bi macedonskega vprašanja, ne izgubili bi Soluna in ne bilo bi na stotisoče Bulgarov v Romuniji in Grčiji, kjer jih hitro grecizirajo in izganjajo.

Čemu omenjate nemškega jezikoslovca Schütza in Čeha Krejčiča ne razumemo prav dobro, ker kar tadva trdita, mi nikoli oporekali nismo. Mi bi Vam raje citirali velikega slovaškega patriota Kollára, ki je bil za jezikovno enotnost s Čehi (madžarskemu divide et impera se imamo zahvaliti, da so Slovaki češčino, v kateri so do leta 1850 še po večini pisali, opustili in povzdignili slovaško na-

rečje v književni jezik) pa ta Vam, ki se bolj gibljete v »poljočem življenju našega naroda in ljudstva«, ne diši.

Priznati Vam moramo, da Vaš pasus, kjer omenjate Deschmanna, barona Schwegla in »Štajerca« spominja v svoji prostaški na ne dovoljno poučenost ljudstva računajoči demagogiji na bivšega »Štajerca«. Iz našega članka se je lahko in nič več sklepalo, da je pisec na nenasilno naravno približevanje jugoslovenskih narečij ali po Vašem. jezikov. Štajarski Slovenec Vraz je šel v svojem Hirstvu veliko dalje, vendar ga zato nihče ne more z Deschmannom etc. primerjati. Svojo ožjo slovensko domovino vsaj tako ljubeči, pa bolj idealni kakor gospodje slovenoborci, koroški župnik Majar Ziljski je v svojem recimo prevelikem idealizmu deloval celo za nekak splošni skupni slovanski jezik, mož, ki ni računal, da je (Bog daj, da bi se to spremenilo!) pri Slovanih negativni razdiralni element vedno močnejši od pozitivnega tvornega elementa, je ostal osamjen. Zato pa mi inclusive slovenoborce vkljub temu vemo, da je Majar Ziljski vroče ljubil domovino in jo ni sovražil kakor izdajalci okrog Ornigovega »Štajerca«, katerim bi nas demonsko zlobno »Slovenija« hotela primerjati.

Gospodje samoslovinci, oprostite, »Štajercu« oziroma njegovim zapeljancem ste v svoji zapeljivosti ali da rabim Vaš lepši manj šolarski ampak akademski izraz, v svoji duševni preproščini in naravnostnemu uboštvo mnogo bolj in sicer zelo podobni.

Kakor Vam je mogoče, gospodje okrog »Slovenije«, znano (Vam vkljub sodobni izobraženosti marsikaj ni znano) deluje med Slovenci na Koroškem neka od Nemcev podpirana struja, ki hoče zadnjim še jezik nekdanjih Karantancev govorečim »zatajati« (dopovedati), da niso Slovenci ampak Vindišari, to je neko drugo ljudstvo kakor Kranjci oziroma Slovenci, ljudstvo, ki zato tudi nima nič iskati pri Slovencih. Enako je »Štajerc« podučeval svoje bedne somišljenike, da nimajo nič skupnega s Slovenci (Kranjci) in da so posebno vindišarsko plemo. Namen vsega tega je bil, čimbolj mogoče Slovence oslabiti in ocepeljene Vindišarie še lažje germanizirati.

Podobno, kar je pred vojno prakticiral »Štajerc« napram Slovincem, poskušajo uveljaviti danes samoslovinci napram Jugoslovlji. »Štajerc« je povdarjal veliko razliko med Štajarci in Kranjci (Slovinci); »Slovenija« pa skuša povdarjati veliko razliko med Slovenci in ostalimi Jugoslovani. »Štajerc« je vzgajal štajarske Slovence k separatizmu. »Slovenija« pa skuša vzgajati Slovence k separatizmu.

Sedaj še k Irce, ki so sicer nekoliko po nedolžnem prišli v našo ostro repliko. Dotični odstavek — ponižno se trkammo na prsa in priznamo našo napako — ni dovolj jase in lahko, posebno če kdo to želi, povzroči napačno tolmačenje.

Predsednik ČSR. Masaryk je doživel 85 let

V Četrtek, dne 7. t. m. je praznoval ves češkoslovaški narod 85. rojstni dan svojega priljubljenega predsednika. Praznuje ga v velikem veselju, ker se zaveda, da je Masaryk ustvaritelj države, da je on tisti, ki mu je priboril s svojim vztrajnim, nepopustljivim, neomahljivim delom samostojnost.

Tudi jugoslovenski nacionalisti se pridružujemo veselju češkoslovaškega naroda in izrekamo skupno želeno željo, da ohrani usoda češkoslovaški državi sedanjega predsednika »tatička« še dolgo vrsto let v prosep celokupnega češkoslovaškega naroda in države!

Medtem, ko je bil naš dopisnik neroden, je pa pisec »Slovenije« tudi glede irskega vprašanja popolnoma neveden, ker drugače bi ne napisal sledeče: »... Zdrav razum nam priča, da po lastnih besedah »Borbe« mali irski narod ne mara opustiti svojega narodnega jezika...« in dalje: »... Pa vendar svojega jezika niti približevati nočejo angleščini...« potem zopet: »... Kajti Irce se nočejo »stapljati« (jezikovno namreč)...« Že ti trije stavki pričajo, da sodobno izobraženi pisec v »Sloveniji« popolnoma nič ne pozna irskih razmer. Prvi stavek je nesmiseln, ker je 99% Ircev že opustilo svoj keltski jezik in se poslužujejo angleščine in torej zdrav razum ne more pričati, da Irce ne marajo opustiti svojega narodnega jezika. Nesmiseln drugega stavka sledi iz odgovora na prvi stavek. Tretji stavek »jezikovno stapljati«, če so jezikovno sploh že popolnoma spojeni in enaki.

»Slovenija« imen. Irce mal narod. Če jih primerja z Angleži ali Nemci ima prav, če pa gledamo po slovenskem merilu »Slovenije«, pa Irce ni ravno tako malo, ker jih je okrog 13 milijonov, medtem, ko Slovence inclusive na »Jugoslovene« ni čez 1,9 milijona.

Irci se razlikujejo od Angležev po rasi in veri, govore in pišejo pa angleško. Dva izmed največjih »angleških« pisateljev Oskar Wilde in Bernard Shaw sta oba sinova zavednih irsko čutečih mater. Če se ne motim, je bil tudi veliki angleški vojskovodja Kitchener prav za prav Irec.

Misel, ki jo je hotel naš sicer ne nevedni, pač pa nerodni dopisnik glede Ircev razviti, je sledeča: Irce se zavedajo, da se je njih prvotni galski materinski jezik pod uplivom tujih sil spremenil in skoro že izgubil. V domovinski ljubezni kakor jo »sodobni« gospodje okrog »Slovenije« ki se razumejo le bolj na trenutno »poljoče življenje ljudstva« ne morejo zapopasti in razumeti, so Irce sklenili, se zopet naučiti njihovega prvotnega galskega jezika, kar je za one, ki že samo angleško govore, isto, kakor če bi se hoteli naučiti in upeljati n. pr. španščino.

Tudi naša sedanja slovenščina se je pod uplivom tujih sil od slovenščine naših prednikov spremenila in oddaljila od govora potomcev Slovencev, ki so bili manj iznostavljeni tujemu uplivu in nasilju. Tako se uporablja v frizinških slovensko pisanih listinah še aorist, ki ga Slovenci več nimamo, pač pa še vedno Srbohrvati. Da bi skušali še mi uporabljati grde turške in tudi nemške spake, ki jih žalibog še vedno bratje na jugu rabijo, ne more biti želja pravega patriota. Tukaj bi bilo treba jugoslovenskega Kemala, da bi očistil jezik peg. Je pa pri nas mnogo prilik zdravega jezikovnega približevanja, ki bi ga pa od nam vsem enako sovražnega in kvarnega stru na injicirani ljudje radi skušali ovirati.

Kar se tiče gg. Bulata in Kičoviča, jih žalbog naš dopisnik ne pozna, najbrže pa ne bodo slabi možje, če jih »Slovenija« mrzi. Na Iličiča se pa dopisnik prav dobro spominja, ko ga je še pred vojno kot mladeniča gimnazijca na nekem predavanju v jugoslovenski (z »e«) ideji podkrepil in navdušil.

Sladkorni mododci navijajo cene!

Zadnji čas je pričela naraščati cena sladkorju. Če še tako iščemo vzrokov, ki bi povzročili to podražitev, jih ne najdemo. Pesa se ni podražila, niso pa tudi delavske mezdne narasle in trošarina je ostala, kakor je bila. Torej ni za to podražitev prav nikakega vzroka. Pa vendar je. In ta vzrok je nenasitnost sladkornih modotcev.

Ob koncu lanskega leta je bil odpravljen sladkorni kartel. Vsi smo pričakovali, da bode cena sladkorju padla. Začetkom je res cena nekoliko padla, to pa se je čutilo samo v Vojvodini. Pri nas v nadrobni prodaji ni bilo sprememb. Sedaj pa je cena poskočila že za 1,20 do 1,30 Din pri kilogramu. Kartel sicer danes ne obstoja, toda mesto njega so podjetniki sklenili nekak dogovor, ki prav za prav ni nič drugega, kakor kartel. Na podlagi tega dogovora so pričeli dvigati cene sladkorju in kakor se čuje, je pričakovati še nadaljnega porasta cen.

Ali je to dopustno? Ali ni pri nas si-

le, ki bi tudi tem modotcem zaklicala: Stojte! Ali naj bo narod res odvisen od samovolje brezsrčnih izkoriščevalcev?

Iz dravske banovine se ne čuje o kakih pritožbi proti tej podražitvi. Trgovci so molče sprejeli to podražitev in ravno tako molče so cene zvišali. Nikdo se ni oglasil, kakor da je vsem prav, da se je to zgodilo. Glasilo saveza trgovskih združenj »Trgovački Vjesnik« v Zagrebu pa zelo ostro kritizira to postopanje sladkornih tvornic in zlasti podčrtava dejstvo, da pri tem sodelujejo tudi tri državne sladkorne industrije. V članku apelira na ministrskega predsednika g. Jevtiča in posebno še na trgovskega ministra g. dr. Vrbančiča, naj napravita temu izkoriščanju naroda konec in da je treba stremeti za tem, da se cena sladkorju zniža v nadrobni prodaji pod 10 Din za kg. Obenem poziva vsa trgovska združenja v državi, da protestirajo proti podražitvi.

K organizaciji dela!

Če človek gleda dan za dnem naše uboge brezposelne, ki čakajo pred posredovalnicami za delo, pred kuhinjami za brezposelne in pred raznimi drugimi podpornimi ustanovami, dobi mučen vtis in se mu vsiljuje vprašanje, če je potrebno, da sinovi našega naroda žive v bedi in se oklepajo zadnje biljke, ki naj jih reši pogibelji, med tem ko vidimo na drugi strani izobilje in razkošje, katerega so v največji meri deležni tujci in nekaj ducačov naših domačinov-kapitalistov. Ta velikanska, krivična razlika med razsipnim bogastvom in uživanjem na eni in med obupno bedo na drugi strani ustvarja nerazpoloženje zdravih, krepkih, mladih delavoljnih ljudi proti današnjim sistemom, posebno, ker vedo, da se v tej stvari da odpomoči z resno voljo. Potrebni pa so odločni in velikopotezni ukrepi.

Brezposelne je treba zaposliti in opustiti dosedanje prakso z brezposelnimi podporami, ki nikakor ne morejo rešiti bede našega marljivega delavstva; nasprotno te podpore jemljejo voljo do dela in delavstvo ponižujejo, saj ga stavijo v vrsto miloščinarjev!

Če pa hočemo vse brezposelno delavstvo resno zaposliti, moramo najprej rešiti vprašanje, kako priti do zaposlitve. V industrijskih obratih pod sedanjimi razmerami skoro ni več mogoče. Da bi našlo delavstvo tu zaposlitve, bi bilo treba najprej uvesti 40urni delovni teden. Pri nas pa vidimo, da imamo danes zakoniti delovni teden 48 ur, pa še ta se krši na vse mogoče načine tako, da vidimo, da je prav za prav še vedno 60urni delovni teden izvajan, seveda pod različnimi izgovori in na razne načine.

Torej na industrijo se ni zanašati. Treba je za naše delavstvo najti zaposlitve drugod. Brezposelnosti ga more rešiti le država sama. Javna oblast je poklicana, da reši državo pred velikansko škodo, ki ji nastaja vsled brezposelnosti širokih plasti naroda.

Z brezposelnostjo se pojavlja nemoralna. Če se živimo v duševnost človeka, ki postane brezposeln, ali takega, ki po dovršeni šolski izobrazbi sploh ne more najti dela, opazimo, da nekaj časa kot mlad, zdrav, delavoljen in zmožen išče dela, kjerkoli se mu nudi prilika. Ko se mu pa po tednih, mesecih in celo letih to ne posreči, postane malodušen, njegova dobra volja je ubita in prične prosjačiti. Začetkoma samo pri raznih ustanovah, ko mu pa te več ne morejo dati podpore, prične s prosjačenjem po hišah in počasi mu prosjačenje, ki mu je sprva zoperno, postane nekaj poklic. In zdaj prične nevarnost. Tak človek, zagrenjen radi svoje nesreče na vse človeštvo, prične razmišljati, zakaj mora on trpeti bedo, medtem ko drugi uživajo in se zanj niti ne zmenijo ali pa ga celo zaničujejo. Porodi se mu mrznja, ki postaja z dneva v dan jačja. V svoji nesreči otopi za vse dobro. Izključen vsled svoje bede iz krogov onih, ki jim je usoda naklonjena, se pridruži družbi svojih sotrpinov, ki jih tepe ista usoda kakor njega. Ker se v teh družbah kretajo navadno tudi delomržeži, se med njimi pokvari in postane v velikih slučajih zločinec.

Koliko žalostnih slučajev vidimo na sodišču. Kolikokrat slišimo, da stoji pred strogim zakonom mlad človek, ki je bil nekaznovan, pa je vendar zagrešil težak zločin. Iz osebnega popisa zasledimo, da je bil mladenič po obisku šole ali po dovršeni učni dobi svoje obrti, pa tudi po dovršenih študijah, na cesti. Brezposeln, brez vsake podpore s strani sorodnikov, navezan sam nase. Propadel je in sedaj je konec. Tak človek je izgubljen za vso človeško družbo in s tem seveda za državo. Poglejmo si mlada dekleta. Kadar koli prinašajo kronisti beležke, da je bila ta in ta zasačena, ko je prodajala svoje lastno telo, vselej ugotovimo po natančnejšem razglabljanju vzrokov, ki so ustvarili novo žrtev, da

je prišlo deklo v mesto z dobrim namenom, da si poišče poštenega zaslužka, ker ga pa ni našlo, je propadlo in največkrat so krivci ravno oni, ki ne čutijo bede in si cinično zbirajo svoje žrtve. Ko pa propade, takrat ostane zanjo ravno iz istih vrst edino še očitek: ničvrednica, zakaj pa noče delati, saj moramo mi tudi!

Razen tega zla, ki meče temno senco na ves narod, pa nastaja iz brezposelnosti miselnost, ki škoduje narodni in državljanski zavesti ter ubija v srcih teh nesrečnežev čut za vse, kar je dobrega in pozitivnega. Človek, ki je dlje časa brezposeln in kot tak navezan na razne podpore, izgubi polgoma nam smisel in veselje do dela. V mnogih slučajih se potem zgodi, da ne prime za ponujeno mu delo. Ali ni škoda za take ljudi, ki so jim težke razmere vzele polet in idealizem? Kaj bo iz takega človeka? Postal bo v vsakem slučaju negativen, ali vsaj narodnemu in državnemu občestvu nekorišten, poln sovraštva in anarhizma. Te ga pa se mora država pazljivo čuvati. Tukaj je treba s krepko roko poseči vmes. Treba je delo organizirati. Zato so potrebni nujni ukrepi. Ljudi je treba zaposliti, treba jim je dati zaslužka. Koliko javnih del že čaka leta in leta pridnih rok, da jih izvedejo. Koliko milijonov in milijonov brezposelnih podpor je bilo v toku let brezplodno izplačanih. Koliko dela bi bilo s temi milijoni lahko opravljenega? Treba je le odločne volje ter zdravega poleta, pa bo šlo. V Nemčiji so to sijajno izvedli. V posebnih delavskih taboriščih žive prej nezaposleni delavci in dobivajo tam vse, kar jim je za življenje potrebno: obleko, hrano, stanovanje in sploh vso oskrbo, za nedeljski priboljšek še nekaj denarja. Delajo

in popravljajo ceste, sušijo močvirja, zboljšujejo in obdelujejo zemljo. Pridelke iz zemlje, ki jo sami obdelujejo, porabijo zase. Tako je tudi prav! Korist, ki iz tega izvira, je večstranska. Manjša se brezposelnost; ljudje, ki so prej pohajkovali brezposelni, postanejo tvorci javnega prospeha in svojega lastnega blagra. Nad vse ugodno vpliva nanje zavest, da se država briga zanje. Zavedajo se pa tudi, da s svojim delom pomagajo narodni in državni skupnosti. Dejstvo, da so v službi države, jih dviguje. Predavanja v delavskih taboriščih jim dajejo veselje do dela, jih izobrazujejo. Tam vladata primerna disciplina in red, ki se jima mora vsakdo pokoravati. Take ustanove si zamišljamo v prvi vrsti za one, ki bi radi prijeli za delo, pa ga ne dobe. To bi bilo prostovoljno delo, ki bi ga opravljali oni, ki se sami za to javijo; za one, ki so delazmožni, pa nočejo delati, za delomržeže so na mestu odločne mere. Kdor je zdrav, pa nima doma in sredstev za življenje, naj dobi dela in s tem vso oskrbo. Družinski očetje naj dobivajo za opravljeno delo primeren denarni prispevek za nepreskrbljene družinske člane ali pa hrano zanje. Denarni viri za vzdrževanje delavskih taborov in za oskrbovanje delavcev bi se že našli. Industrija, ki tudi v današnjih neugodnih časih dela milijonske dobičke, naj prispeva v ta namen. Kdor ima v izobilju, naj na ta način pomaga onim, ki nimajo ničesar.

Kar smo danes povedali, naj bo resna pobuda in opomin onim, ki so poklicani, da to pereče vprašanje zadovoljivo rešijo. Smernice, ki smo jih dali, so ogroditelj, na katerem bo treba graditi. Stvar je važna in nujna in jo bo treba čim prej odločno izvesti.

Večina kmetijskega naroda je proletarizirana

Kadarkoli se pri nas razmotriva vprašanje gospodarske krize, se govori vedno o 80% kmetijskega ljudstva, ki ga je treba rešiti gospodarskega propada. Za njim se misli na industrijo — dosledno pa se pozabi na ostalo ljudstvo, to je na ročno in duševno delavstvo. Če se seveda misli na število prebivalstva, ki prebiva v deželi in pa na one, ki izvirajo iz kmetijskega ljudstva, potem bi bila ta teza pravilna. Ker pa iz dokazovanj onih, ki to trditve postavljajo, sledi, da oni pri tem hočejo dokazati, da pri nas živi 80% naroda od poljedelstva, je njihova trditve napačna! Poljedelec je samo oni, ki živi od lastne zemlje in sicer tako, da od svojih pridelkov lahko proda toliko, da iz izkupička za te pridelke vzdržuje sebe in svoje. Ne more pa se prištevati kmetom oni, ki poseduje sicer par kvadratnih metrov zemlje, od katere ne more živeti in je prisiljen, da si išče zaslužek kot delavec, pa naj si bo poljedelski ali pa industrijski.

Poglejmo položaj v Bosni. Dalmaciji. Črni gori, kakor tudi pri nas. V vseh teh pokrajinah je res velika večina prebivalstva, ki živi na deželi in se jih vsled tega prišteva kmetom. In vendar so vse te pokrajine pasivne in ne pridelajo vsi kmetje skupaj toliko, da bi se lahko te dežele preživljale. Vsako leto vidimo, kako mora vlada pošiljati v te kraje brezplačno koruzo za prehranjevanje naroda. Ali je torej ta narod kmet?

Nasprotno v vseh teh pokrajinah je velika večina neposedejočih. Kmetijski stan je pri nas obubošan, kakor je obubošan delavec in nameščeneec. Zato lahko trdimo: **kmet, delavec in uradnik je eno.** Eden kakor drug je obubošan, eden kakor drug ima dnevne skrbi, kako bo preživel sebe in svoje, eden kakor drug išče izhoda iz obupnega položaja, v katerem se nahaja. Pri tem položaju more biti resnica samo eno: Jugoslovanski narod je

v 80% proletarijat in le ostalih 20% pripada takozvanim pridobitnim krogom!

Na podlagi lahkomišelnih trditve o visokem številu kmetov pri nas, je ta sam zapadel tudi v revščino. Prezrli so poljsko delavstvo pri socialnih zakonih. Ne pritiče mu nikaka pravica na podlagi zakona o bolniškem zavarovanju, ni nikdar govora o starostnem zavarovanju podeželskega delavstva. Izvzet je celo hlapec in dekla, če služi na deželi, kjer mora pa v bistvu opravljati ravno tako delo kakor hlapec ali služkinja v mestu. Kaj je torej drugega, kakor delavec? In kaj drugega, kakor delavec je kočar? Kam naj prištevamo naše vintčarje? Ali so vsi ti kmetje v pravem pomenu besede? In kam naj končno prištevamo onega malega posestnika na deželi, ki pridelava komaj toliko, da skromno preživi čez poletje svojo družino, povrh tega pa mora plačevati še davke in obresti od bremen, ki ga tarejo na posestvu?

Vsi ti spadajo v naše vrste. Vsi ti so neposedejoči, obubožani in izkoriščani. Odvisni so, kakor mi, od dela, ki ga morajo iskati pri drugih.

Nehajmo torej govoriti o visokem odstotku naroda, katerega bi se moralo prištevati k posedujočim in povejmo raje javno in jasno: Jugoslovanski narod je v svoji ogromni večini proletarski in zato je treba, da ga obvarujemo pred izkoriščanjem malega odstotka posedujočih. Kadar govorimo o kmetu, moramo pri tem misliti na delovno ljudstvo!

Darujte za spomenik Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Mariboru!

Političen pregled Zunanje

REVOLUCIJA V GRČIJI.

Venizelos je organiziral upor proti sedanji grški vladi. Vzrokov se našteva več, vendar pa do danes še ni jasno, zakaj gre. Najbolj verjetno bo, da je tu vmes neka tuja sila, kateri ni po volji balkansk sporazum ker je zna no, da je Venizelos star nasprotnik balkanskega sporazuma.

Poročila o uspehih revolucionarjev si nasprotujejo. Med tem, ko pravijo eni, da imajo uporniki v rokah skoro celo grško brodogve, se trdi na drugi strani, da obvlada vlada položaj. Do prave bitke med uporniki in vladnimi četami še ni prišlo. Eni kakor drugi le poskušajo z različnimi napadi in protinapadi. Dosedaj imajo uporniki v svojih rokah grško Macedonijo in Tracijo in večino brodogve tako, da je ostal grški vladi le mal del brodogve v rokah in še od tega nekaj nerabnih ladij. Izgleda tudi, da imajo uporniki v rokah del proge Solun—Atene.

Vladna poročila pa javljajo, da je po ložaj upornikov brezupen in da je pričakovati, da bo imela vlada v kratkem položaj v svojih rokah.

V Avstriji še vedno narodni socialisti vznemirjajo oblast z različnimi izzivalnimi dejanji. Tako so pred kratkim ob železnici Dravograd—Labud postavili velik drog, na katerem je bila pritrjena velikanska zastava s kljukastim križem. Tudi begunci še vedno prihajajo preko meje. Pri nas odpravljajo te begunce začasno v Lipik, od koder odhajajo nato v Nemčijo. — Na Dunaju se vrši proces proti dr. Rintelenu, znanemu pristašu nacionalnega socializma, ki je hotel prevzeti vlado po umoru Dolfussa. Veliko prič — javnih uradnikov — pri razpravi noče podati nikake izjave, ker se boje, da bi jim škodovala. Vse to je znak, da avstrijski režim nima ravno najbolj zvestega uradništva in da je med njimi najbrže veliko število hitlerjancev, ki pa so seveda previdni, ker zaenkrat nimajo upanja, da bi mogli režim vreči sami. Splošno pa pričakujejo akcijo, katero naj izvedejo emigranti iz Nemčije. Cel položaj v Avstriji je zelo nejasen in je gotovo, da režim ni trden, oziroma, da se drži le z najstrožjimi varnostnimi odredbami. Koliko časa, bo pokazala bodočnost.

Maribor

Društvo stanovanjskih najemnikov in poslovnih lokalov ima redni občni zbor dne 11. marca 1935 ob 20. uri zvečer v gostilni »Novi svet« (Povodnik) Jurčičeva ulica 7 v klubski sobi (vhod iz dvorišča.) Dnevni red običajen.

Hrastnik

Kakor smo zvedeli, je podružnica NSZ v Hrastniku ponudila kandidaturi g. dr. Capudru. To bi značilo, da v Hrastniku ne marajo g. večnega kandidata Juvana, ki je centralni predsednik NSZ v Ljubljani in ki se je tudi že priporočil za kandidaturu v laškem srezu.

Istotako je podružnica Narodne strokovne zveze v Trbovljah postavila svoje ga kandidata v osebi g. Štruca predsednika podružnice NSZ kot rudarja, podružnica v Jesenicah zahteva bivšega poslanca g. Mohoriča, mariborska podružnica g. dr. Jančiča. Tako vidimo, da se niti ena podružnica ni spomnila svojega centralnega predsednika. Mogoče je krivo to, ker se je g. Juvan delal na vse strani lepega in da sedaj sedi v praznini tako pri članih NSZ kakor tudi pri drugih dveh straneh. Sicer bomo pa ob priliki dokazali neko korespondenco med d. dr. Kalanom in g. Juvanom ter s tem pokazali, zakaj so prišle podružnice NSZ do takih predlogov. Mogoče bi nam gošpod Juvan pojasnil, zakaj vlada napram njemu tako nezaupanje delavstva. Izrek g. Juvana, ki je ob neki priliki rekel »klein aber mein« se torej tudi sedaj ni uresničil in se je obrnilo tako, da bo moral končno le reči: nicht mein...

Mi smo nepopustljivi!

Na nacionaliste padajo od vseh strani očitki, da smo fašisti, da se hočemo polastiti oblasti in vladati po vzorcu italijanskega fašizma oziroma nemškega narodnega socializma. Te očitke mečejo na nas tako konservativni rodoljubarji iz vrst bivše SDS, kakor klikarji iz JNS ž njimi vred separatisti vseh struj in ž njimi v družbi marksisti!

Prvi nam očitajo to menda zato, ker so se sami, dokler so imeli kaj besede, posluževali res fašističnih metod v svojem vladanju oziroma sovladanju, drugi, ki so itak samo prvi, le da so spremenili firmo, nas hočejo narodu predstaviti za fašiste zato, ker se zavedamo, da oni niso nikdar bili in tudi nikdar ne bodo pravi nacionalisti, ker ne čutijo z narodom. Tretji nas sovražijo zato, ker vedo, da brezkompromisni nacionalisti ne bomo nikdar dopustili, da bi separatisti mogli izvesti svoj stari in edini namen: razbiti Jugoslavijo. Četrti, in to so marksisti, pa nam očitajo fašizem zato, ker vedo, da bodo lahko živeli in zapeljevali ljudstvo le toliko časa, dokler stoje na drugi strani nacionalisti one vrste, ki smatrajo, da je pri nas marksizem potreben in da je edino on poklican voditi naše delavstvo, da pa bode vsega tega konec, kadar bodo zavladali pravi nacionalisti naše linije, ki stalno in neuklonljivo zahtevamo: narodu kruha in dela!

Kakor separatisti tako marksisti vedo, da bo njihovo delo zaman in da jih bodo narodove sile na mah zapustile. Čim se jim jih bode pokazalo take, kakršni so v resnici. Brez prikrievanja, brez popuščenja, brez slepomišljenja! Dobro vedo, da oni, ki se vedno trkajo na svoja prsa in povdarjajo svojo narodnost, na drugi strani pa izžemajo lastnega človeka v sporazumu s tujcem, njim niso nevarni in da bodo lahko še nadalje varali ljudstvo, dokler bodo imeli narodnost v zakupu zaščitniki velekapitala, ki vso svojo narodnost vporabljajo le v varstvo posedujočih, dočim delavca, nametčenca, obrtnika in kmeta ne poznajo! Zavedajo se, da mi hočemo drug nacionalizem. Nacionalizem po srcu in duhu, ki ne pozna razlike v narodu, ki hoče dati celemu narodu brez razlike na stan in položaj enake pravice, ki hoče, da bo cel delovni narod prejel za svoje delo svoje plačilo! Kadar bo zmagal ta nacionalizem, potem med narodom ne bo več mesta za razne separatistične avstrofile in madžarofile, pa tudi ne za demagoške marksiste, ki socializem izrabljajo v svojo korist na škodo celote.

In zato, ker se boje našega podviga, nam očitajo fašizem, s katerim jugoslovanski nacionalisti nismo nikdar temli in nikdar nočemo imeti posla.

Očitajo nam fašizem zato, ker ne pustimo, da bi razni zagrizeni naši sovražniki, ki se vsi nahajajo v njihovem taboru, javno izzivali in psovali naš narod in državo. Od nas bi radi zahtevali, da moramo mirno prenašati vse krivice, ki nam jih stori tujec. Hinavsko povdarjajo, da je tu policija, da so tu druge oblasti, ki bodo napravile red, na drugi strani pa sami podpihujejo svoje zapeljance, da se dan na dan pregreše zoper državo in zoper narod! In ker nočemo stati v stavu mirno in čakati, da se posreči našim sovražnikom zanetiti mržnjo med široke plasti naroda, da bi se zopet pojavil kak 27. januar 1919 ali leto 1920, in 1921., ko so mnogi od njih, ki še danes hočejo biti voditelji delavstva, hujskali proti državnim oblastim in povzročili žrtve. Nočemo trpeti, da bi kdorkoli smel blatiti jugoslovanski narod in državo po javnih lokalih, po obratih, pa tudi v zasebnih družbah.

Vemo, da se oni hlinijo pred oblastmi kot lojalni in dobri državljani, vemo pa tudi prav dobro, da je vse to

neiskreno, ker jih imamo priliko opazovati v krajih, kjer ni oblasti, čujemo jih takrat, kadar izražajo svoje protidržavne teze! In, če nam očitajo fašizem, nas to ne boli, ker vemo, da nismo in nočemo biti. Povemo pa vsem onim, ki take elemente ščitijo, kakor tudi vsem onim, ki jih tako vzgajajo in zapeljujejo, da je n a c i j a zato tu, da podpre oblast v njenem stremljenju,

Med nami...

Volitve bodo!

Pojavile so se vesti, da volitev v skupščino sploh ne bo in da bo zavlada izjemen režim! Vlada vse te govoriče ostro zavrača. Volitve se bodo vršile na podlagi volivnega zakona. Ne smejo pa pričakovati razni separatisti, da bodo na podlagi teh volitev prišli do prilike, rovariti proti edinstvu države in naroda. Vsak tak poskus se bo v kali zatrl.

»Politika« od 6. t. m. piše v zvezi z gornjo vestjo, da se bo izvajal program g. Jevtića, ki je več in se ne bo izvajal samo, dokler ne postane naš mladoletni kralj polnoleten, ampak se bo izvajal dokler bo obstajala edinstvena, nerazdeljiva in večna Jugoslavija.

Zabave bo dosti...

Pri bližajočih se skupščinskih volitvah bodo na svoj račun posebno prišli oni, ki imajo smisel za humor in ki se radi smejejo. Bo namreč zelo čudno in smešno poslušati agitatorje in pa kandidate same, kadar se bodo tepli za poslanski stolček. Pri volitvah pred 6. januarjem, so se kandidati tepli načelno in si slišali, kako so branili svoja načela in skušali eden kakor drugi dokazati dobre lastnosti lastnega in slabe nasprotnega programa. Tokrat bo pa to precej drugače. Lista bo državna. JNS je odločila, da ne postavi svoje liste in bo svoje ljubljence ponudila g. Jevtiću. Sedaj pa pride na vrsto velika konkurenca med kandidati. V vsakem srezu je več ljubljencev, katerim se bivši klikarji ne smejo zameriti in tako je treba prevzeti kandidaturu vsakega in tudi vsakega priporočati. Vse seveda na programu JNS. In to bo težko. Načelno se ne bodo mogli boriti. Ker torej načelnost odpade, bo ostala samo še osebnost. To je pa zelo nerodna reč, posebno seveda za kandidate. Že kar v naprej se veselimo, kako bo moral vsak braniti sam sebe in pobiti nasprotnega kandidata — somišljenika. Prisiljen bo reči: volivci, izberite si mene, jaz sem najboljši, oni drugi ali tretji je zanič. Oni ne bodo branili vaših interesov. Jaz poznam narod, sem za narod in iz naroda in zato volite mene. Tako-le nekako se bo morala vršiti borba, če bo vsa stvar šla pravilno. Seveda bi bila bolj pravilna agitacija, če bi se kakšen kandidat spomnil in agitiral n. pr. tako-le: Jaz sem zanič, on je zanič, vsi smo zanič, zato volite po svojem prepričanju.

Ne verjamemo pa, da se bo to zgodilo.

Mogoče bi bila pa umestna kakšna prošnja, da se število poslancev zviša recimo za — 500%. Obenem pa naj izdela vsak kandidat iz bivše JNS svoj lastni program, da bo stvar izgledala malo lepše in ne bo tako — osebna. Saj sestava programa ne bo tako težka reč. Imamo jih več, pa se vzame iz vsakega nekaj in stvar bo v redu. Dosedaj je bilo tudi tako, pa je le šlo štiri leta. Za svoj moto pa si naj kandidati, ki jih postavljajo bivši JNSarji, izberejo ono znano: Jej, jej, kaj bo pa zdej? ...

Še eden, ki noče...

Doznali smo, da je g. Lukačič izjavil, da noče kandidirati in tudi ni imel nikdar namena. Sedaj pa res ne vemo, kakšna disciplina vlada med »njegovimi«. Mi

da zatre vse rovarje in hujskače, da pa je tudi tu zato, da sama čuva interes jugoslovanskega naroda in države povsod in ob vsakem času z vsemi svojimi silami!

Zato, vsi vi sovragi naroda in države, imenujte nas kakor hočete, očitajte nam karkoli hočete, mi ostanemo kakor smo bili in se ne maknemo. Vam separatistom in vam marksistom katerekoli struje, kakor tudi vam mlačnejšem in pobornikom tujega izkoriščevalca, nacionalisti države ne bomo prepustili v osebno izkoriščanje!

nikdar ne bi vedeli, da je gospod Lukačič tudi med onimi srečnimi, ki ga hoče narod postaviti za poslanca, če ne bi bilo ta tako jasno zapisano v njihovem »lajbžurnalu«. Ker je bilo pa zapisano in g. Lukačič ni preklical, smo seveda tudi mi prinesli to vest. In ker smo vedno odkritosrčni, tudi sedaj radi javnost informiramo, da g. Lukačič noče.

Jugoslovanska nacionalna stranka, odnosno klika, ki je v njej zavlada in ki se je morala umakniti, se še vedno lasti vsega vodstva. Ker se ni upala nastopiti pri volitvah samostojno, se sedaj ponuja nosilcu državne liste. Kandidate postavljajo po svoji volji, ne da bi vprašali ljudstvo za mnenje. Njih krajevne organizacije, ki so posebno v dravski banovini po večini v rokah pristašev odstranjene klike, postavljajo kandidate in to po veliki večini ravno iste, ki so se v teku štiri letne dobe poslančevanja tako klaverno obnesli. Klikarji pošiljajo razne krožnice in izvajajo pritisk na vse mogoče strani, da bi uveljavili svoje stališče. Povsod priporočajo kandidate, o katerih narod noče doštiti slišati. Pred nekaj dnevi se je vršila konferenca sreskega odbora za Maribor desni breg. Pri tej priliki so bili ponudeni kar trije kandidati, bivše poslanec JNS g. Krejči, bivši kandidat g. Kirbiš iz Rač in g. Gornjak iz Slovenske Bistrice, ki pa ne pripadati kliki iz JNS. Čudno pri tem je, da je delavski zastopnik g. Rupert bil za g. Krejčija, ki je v glavnem bil v bivši skupščini zastopnik težke industrije. Ali je mogoče zastopati na eni strani delavske interese, na drugi pa industrijo, o tem naj premišlujejo sedaj oni, ki so glasovali za g. Krejčija.

Na konferenci je bilo navzočih 56 članov, naenkrat pa je bilo za g. Krejčija 75 glasov, na vsak način torej čudno štetje. Dvomimo, da bo g. Krejči na desnem bregu dobil 75 glasov, ker smo prepričani, da mu bo g. Gornjak z veliko gorjačo glasov pokazal kaj so volitve.

Pri tem pa se kaže tudi vsa brezvestnost klikarjev iz JNS, ki se prav nič ne ozirajo na javno mnenje in delajo po svoji volji. Prejšnjo nedeljo se je vršilo v Mariboru zborovanje volivcev mariborskega okrožja, kjer je bilo gospodom brez ovinkov povedano, da se morajo volivni odbori sestaviti iz vseh nacionalnih društev in da se mora pri tem vpoštevati posebno želje delovnega ljudstva. Gospodje, ki so sedaj tako pridno na delu pri krajevnih organizacijah izranžirane JNS pa gredo preko in delajo kakor so navajeni od nekdanj — samovoljno absolutistično. Ker vedo, da bi s svojimi izvoljenici ne prodrli pri narodu, jih postavljajo za zaprtimi vrati v krogu svojih najožjih. Kako so priljubljeni pri narodu, se pokaže najbolje pri raznih sestankih teh njihovih krajevnih organizacij. Tako je bila te dni seja JNS v Pobrežju, na kateri je bilo navzočih okrog »12 članov«, med temi dva občinska delavca, en najemnik zemljišča in nekaj radovednežev. Večina pa komandiranih. In ta skupina je govorila na tem sestanku v imenu vseh volivcev!

Kakor vidimo iz vsega, se klikarji JNS niso iz preteklosti niso ničesar naučili. Morda jih bo pa narod dne 5. maja vendarle prepričal, da so — doigrali!

Kandidati se množe. Kandidati prihajajo vsak dan v večjem številu. Nekateri hodi prosit ljudstvo, da prevzamejo kandidaturu, so pa zopet drugi, ki hodijo volilce spodbujati, naj jih postavijo za kandidate. Vsi imajo pobožno željo biti izvoljeni. Največ seveda se jih ponuja na državno listo. Te dni čujemo zopet neka nova imena. Pa taka, ki ne bodo najbrže nikomur po volji, če bi zvedeli, kdo se je že vse spomnil, da bi bil tudi zmožen ljudski zastopnik. Pravijo, da bo v soboto zvečer javna licitacija za vse, ki se ponujajo in tud za take, ki se ne ponujajo. Ene bi narod rad imel, pa se umikajo, drugih narod noče, pa se silijo. Mi pa pravimo, da je najbolje vse sprejeti, potem bomo vsaj mogoče zvedeli pri volivnem boju kakšne posebne zanimivosti, kje in kako so se že razni kandidati povsod uveljavljali. So tudi taki vmes, ki so bili včasih zelo proti državi, ki pravijo, da so se sedaj spreobrnil, da so nacionalisti in trde celo, da so bili tudi prej, samo, da je takrat bilo tako, danes je pa drugače. Pri tem pa seveda mislijo, da bo mogoče še kako drugače, ampak, če bodo enkrat poslanci, potem jih ta drugače ne bo preveč bolel. Če le zopet ne pride kakšna metla.

»Volksstimme«, eden najpotrebnejših listov za poumnevanje ljudstva je v svoji zadnji številki poročal, da se vrše neke konference, in sicer med g. Tumpejem in klerikalci radi volitev.

Naj nam »štimca« pove konkretno, kje in kedaj se je v zadnjem času g. Tumpej razgovarjal s klerikalci, oziroma konferiral, ali pa naj pove, s kakšnim namenom spušča tako laž v javnost. Čudno, da ni »štimca« zapisala, da se je zadnji čas ob neki priliki g. Tumpej razgovarjal z nekim marksistom, seveda ne radi volitev ali skupnega nastopa. Dobro bi bilo, da »štimca« v svojih vrstah pogleda svoje odličnike, ki hodijo k drugim zelnim mizam gledat, če bi jim kakšen kandidat podel iz mize.

Zato sedaj drugim očitajo kompromis s klerikalci, s katerimi so se pa že sami večkrat vezali in tudi edino tedaj — zmagali. Mogoče bo tudi tokrat tako!

Če mislijo marksisti s takimi lažmi pridobiti zmago svoje liste pri volitvah, jim povemo, da smo že kupli svečo, katero jim homo 5. maja ob smrtni postelji prižgali.

Tožba za 1.200.000 Din proti Okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu za izgubljeno roko. Znani zagrebški zdravnik dr. Bresan Branko je vložil te dni proti Okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu odškodninsko tožbo, ker je izgubil kot rentgenolog pri OUZD roko. V tožbi navaja, da je že preje izgubil prst in da je nato pozval odgovorne faktorje, naj se izboljšajo varnostne naprave pri aparatu. Tega se ni storilo in zaradi tega je izgubil dr. Bresan celo levo roko. Radi tega je sedaj vložil tožbo in zahteva za izgubljeno roko en milijon 200.000 dinarjev.

Nacionalist!

Zavedajte se, da so te volitve največjega pomena za vas!

Vi morate odločevati, da pride ali ne skupščina pravi ljudje!

Stari naj se ne vrnejo!

Zahtevamo mladih, iskrenih, poštenih in delovnih Jugoslovancev!

Brez nas ne sme pasti odločitev!

Jugoslavija mora biti naša!

Naša domovina je last celokupnega naroda, vsak mora od nje živeti pošteno. Nikdo ne sme imeti pre malo, nikdo preveč!

Ne pustite izkoriščati svojih lastnih sobratov po tujih in brezčutnih kapitalistih!

Bodite pripravljeni, da stopite ob vsakem času v boj za pravice naroda in države!

Nacionalisti! V slogi je moč!

Pri volitvah v strnjene vrste!